

HPV College – platforma pro otevřenou komunikaci

Na problematiku a především na možnosti prevence onemocnění způsobených lidskými papilomaviry se zaměřilo občanské sdružení HPV College. Jako cíl si vytkló vytvoření diskusní a edukační platformy, která bude oslovovat jak laickou, tak odbornou veřejnost.

Jedním z prvních počínů sdružení HPV College byla informační kampaň, která proběhla první listopadový týden. Jejím hlavním tématem bylo předcházení nemocem způsobeným lidskými papilomaviry – HPV. Hlavním principem komunikace byla v daném případě maximální otevřenost. „Je mnoho příležitostí, jak tato onemocnění získat, a málo příležitostí o nich hovořit,“ řekl prezident HPV College MUDr. Jiří Ondruš, předseda sekce kolposkopie a cervikální patologie České gynekologické a porodnické společnosti (ČPGS). „Nechceme, aby se lidé báli navzájem dotknout, ale aby si uvědomili rizika,“ dodal.

Odborná diskuse o HPV podle něj už z principu musí jít napříč specializacemi – tato onemocnění zaměstnávají gynekology, ale často se s nimi setkávají i onkologové, dermatologové, urologové či ORL specialisté. Velkou úlohu mají rovněž odborníci teoretických oborů, kteří přispívají k poznání patofyziologie a epidemiologie těchto chorob. Díky nástupu vakcinace proti HPV potřebují aktuální informace také vakcinologové a praktičtí pediatři.

Hlavním smyslem tohoto očkování je předcházení karcinomu děložního hrdla. Nabízí se tak unikátní možnost účinné primární prevence relativně častého onkologického onemocnění. Zhoubným nádorem

děložního čípku v České republice onemocní každý rok na tisíc žen, přibližně čtyři stovky ročně zemrou. Je to více než ve vyspělých evropských zemích, kde se díky dlouholetému propracovaného screeningu lépe daří patologické změny na cervixu odhalit ve stadiu prekancerózy. Český screening teprve nedávno dostal pevnější obrysy včetně datového auditu a kontroly kvality cytologických laboratoří. Data vypovídající, jak nový design ovlivnil účinnost tohoto programu, budou již brzy k dispozici. Velká rezerva je i na straně samotných žen. Do screeningu se zapojuje přibližně polovina cílové populace – vyšetřuje se stále dokola kohorta těch zodpovědnějších, většinou mladších žen, které kontakt s gynekologem udržují i kvůli preskripci antikoncepce.

Zbavme se mýtů o očkování proti HPV

Nejde však jen o karcinom hrdla děložního, ale také o vzácnější zhoubná onemocnění vulvy a pochvy. Také u nich je přímá souvislost s HPV infekcí. „V tomto případě jde o obtížně diagnostikovatelné nádory, kde velmi často léčba přichází pozdě. V naší praxi přitom vidíme, že postihují stále mladší ženy,“ řekl MUDr. Vladimír Dvořák, předseda ČPGS.

Foto Janub Brožek

Zdraví žen kdekoli na světě se pro Madeleine Albrightovou stalo osobním tématem, proto podporuje i prevenci HPV onemocnění.

Posun do mladších věkových kategorií je patrný i u nejčastějšího HPV asociovaného onemocnění – genitálních bradavic. „Léčba genitálních bradavic je náročná, pro pacienta velmi nepříjemná a onemocnění se poměrně často vrací,“ řekla prof. MUDr. Jana Hercogová, CSc., prezidentka Evropské akademie dermatologie a venerologie. „Z monitoringu výskytu tohoto onemocnění, který je zaveden např. ve Velké Británii, vyplývá, že počet případů se od roku 1972 do roku 2006 zvýšil více než pětkrát, a to s největší prevalencí u mladých žen a mužů ve věku mezi 16 a 24 lety,“ dodala prof. Hercogová.

Očkování proti HPV je dispozici teprve několik let, přesto se již kolem něj stály vytvořit některé nepřesné zažitě před-

stavy. „Jedním z takových poměrně silných mýtů je, že vakcinace je určena pouze pro mladé dívky před zahájením sexuálního života. K rozšíření tohoto přesvědčení bohužel přispěli i někteří odborníci,“ uvedl MUDr. Dvořák.

Iniciativu HPV College podpořila také někdejší ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightová. Zdraví žen se stalo jejím osobním tématem, jež vahou své osobnosti podporuje všude na světě. „Chtěla bych vyzvat české ženy a dívky, aby tuto problematiku braly vážně, preventivní péči o své zdraví pokládaly ve svém životě za významnou prioritu a využívaly všechny prostředky včetně screeningu a vakcinace tak, aby předešly co nejvíce HPV onemocnění,“ řekla.

KRÁTCE

PROF. KAREL NOVÁK STANUL V ČELE ČESKÉ SEKCE ICS

Novým prezidentem České sekce International College of Surgeons se stal prof. MUDr. Karel Novák, DrSc., FICS. Své funkce se ujal začátkem listopadu. Pochází z Rokycan, v současné době pracuje na klinice v Německu. Je historicky pátým prezidentem České sekce ICS od jejího vzniku v roce 1935. Jeho předchůdci byli významní čeští profesori chirurgie Arnold Jirásek, Emerich Polák, Zdeněk Šery a Miloš Hájek. Pro Nováka se v tajné volbě vyslovilo 11 ze 12 volitelů, předních českých chirurgů.

Organizace sekce International College of Surgeons působí v téměř stovce zemí světa. Má své ústředí v Chicagu, kam bylo v důsledku 2. světové války přeneseno ze Ženevy. Je oficiálním chirurgickým partnerem WHO. „International College of Surgeons byla od svého založení trnem v oku nacistům a později i komunistům, kteří v Československu drasticky omezovali její činnost. Zatímco nacisté nenáviděli osobnost a myšlenky zakladatele organizace – předního světového hruďního chirurga Maxe Toreka, který pro svůj židovský původ musel opustit Maďarsko a dosáhl věhlasu v USA, komunisté pak proto, že organizace má ve svém programu zakotveno maximálně se snažit o zprostředkování kontaktů mezi chirurgy všech zemí. A cestovat na Západ smělo, jak je známo, jen několik prominentů,“ říká profesor Novák.

Krátce po listopadu 1989 zprostředkoval profesor Novák desítkám lékařů bezplatně stáže v cizině. Klade si za cíl udržet pravidelné kontakty s předními japonskými chirurgy, neboť právě oni

Sex bez následků? Odborníci isou na stopě